

GF 1 EED 2021

VERDENSMÅL
for bæredygtig udvikling

FN's 17 Verdensmål

1 AFSKAF FATTIGDOM 	2 STOP SULT 	3 SUNDHED OG TRIVSEL
4 KVALITETS- UDDANNELSE 	5 LIGESTILLING MELLEM KØNNENE 	6 RENT VAND OG SANITET
7 BÆREDYGTIG ENERGI 	8 ANSTÆNDIGE JOBS OG ØKONOMISK VÆKST 	9 INDUSTRI, INNOVATION OG INFRASTRUKTUR
10 MINDRE ULIGHED 	11 BÆREDYGTIGE BYER OG LOKALSAMFUND 	12 ANSVARLIGT FORBRUG OG PRODUKTION
13 KLIMA- INDSATS 	14 LIVET I HAVET 	15 LIVET PÅ LAND
16 FRED, RETFÆRDIGHED OG STÆRKE INSTITUTIONER 	17 PARTNERSKABER FOR HANDLING 	 VERDENSMÅL for bæredygtig udvikling

Forestil dig en verden, hvor vi har **AFSKAFFET FATTIGDOM** og **STOPPET SULT**. Alle mennesker har adgang til **RENT VAND OG SANITET**, hvilket er med til at sikre **SUNDHED OG TRIVSEL**, og alle børn får en **KVALITETS UDDANNELSE**. Piger og drenge overalt kan udnytte deres fulde potentiale, fordi der er **LIGESTILLING MELLEM KØNNENE**. Ved hjælp af fornuftige investeringer i **BÆREDYGTIG ENERGI** og **INDUSTRI, INNOVATION OG INFRASTRUKTUR** har vi både skabt **ANSTÆNDIGE JOBS OG ØKONOMISK VÆKST** og opnået **MINDRE ULIGHED**. Vi lever i **BÆREDYGTIGE BYER OG LOKALSAMFUND**, og takket være en solid **KLIMAINDSATS** har vi bremset den globale opvarmning. Både **LIVET I HAVET** og **LIVET PÅ LAND** trives igen, fordi vi har sikret **ANSVARLIGT FORBRUG OG PRODUKTION**. Sidst men ikke mindst kan alle mennesker leve trygt, fordi **STÆRKE INSTITUTIONER** sikrer **FRED OG RETFÆRDIGHED**. Alt dette har vi opnået, fordi vi arbejder sammen gennem **PARTNERSKABER FOR HANDLING**.

Verdensmålene er den mest ambitiøse plan for klodens udvikling nogensinde. Alle lande har skrevet under på at afskaffe fattigdom, bekæmpe ulighed og bremse klimaforandringer inden 2030.

Indledning:

FN's 17 verdensmål for bæredygtig udvikling skal skabe bedre leveforhold for alle verdens borgere, samt sikre planetens fremtid. Flere af målene overlapper og understøtter hinanden og skal derfor ses som en helhed.

Den gensidige afhængighed målene i mellem betyder, at de vedrører alle og alt omkring os. Målene løber til 2030 og opfordrer til fælles ansvarlighed blandt alle, fra rig til fattig. Alle FN's medlemslande har skrevet under på verdensmålene og dermed forpligtet sig til at opfylde dem, dog uden juridisk binding.

Læs mere om målene længere nede på siden.

Hvad gør Danmark?

I den tidligere regerings handlingsplan fra 2017 står, at "Danmark er generelt i hus i forhold til at give et solidt bidrag til den globale opnåelse af verdensmålene." Denne konklusion er baseret på Danmarks placering i målingerne fra SDG Index and Dashboard Report fra 2016, hvor Danmark lå nummer 2 blandt 162 lande i forhold til at efterkomme verdensmålene. I 2019 var Danmark rykket op som nummer 1 af 162 lande, og ifølge den nyeste SDG Index and Dashboard Report har Danmark en index-score på 85,2 ud af 100.

Det lyder umiddelbart højt, men kigger man nærmere på de forskellige målinger, er det tydeligt, at Danmark stadig har meget arbejde foran sig, særligt i forhold til mål 12: Bæredygtigt forbrug og 14: Livet i havet, hvor Danmark kun præsterer middelmådigt. Derudover anslår **den seneste Spotlightrapport** fra Globalt fokus og 92-gruppen, at Danmark med den nuværende indsats kun vil nå i mål med et af de 17 verdensmål i 2030, nemlig mål 7: bæredygtig energi. Den positive placering på listen betyder altså ikke, at vi rent faktisk er i mål.

Med vedtagelsen af den nye klimalov i 2020 og dens løfte om en reduktion i udledningen af CO2 på 70% kan det lade til at Danmark næsten er i mål på klimafronten, men i realiteten er den danske indsats på klimafronten kun minimalt bedre end flere af OECD-landenes. Spotlightrapporten påpeger også sandsynligheden for en stigning i CO2-udslippene fra 2021, grundet ophævelse af PSO-afgiften og ændringer af bilbeskatning.

Spotlightrapporten baserer sine vurderinger ud fra et dansk udgangspunkt og fokuserer på danske problematikker – derfor ser rapportens resultater anderledes ud, end havde rapporten sammenlignet Danmark med andre lande. Men det er tydeligt, at der stadig er meget arbejde foran os, hvis Danmark skal nå i hus med Verdensmålene. Og efter den socialdemokratiske regering trådte til i juni 2019, mangler vi stadig en ny handlingsplan for Danmarks efterlevelse af Verdensmålene.

Kilder:

Finansministeriet | Regeringens handlingsplan for Verdensmålene | Concito | 92-gruppen og Globalt Fokus' Skyggerapport | SDG-Index |

Indhold:

Link til film:

<https://www.verdensmaalene.dk/>

<https://www.youtube.com/watch?v=SsrNumznag&t=17s>

https://www.youtube.com/watch?v=-Vw3vrbeZ_E

<https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=c16CKYPwjio>

<https://www.verdensmaalene.dk/maal/7>

<https://www.verdensmaalene.dk/maal/8>

<https://www.verdensmaalene.dk/maal/9>

<https://www.youtube.com/watch?v=MhK-hxolgr8>

<https://www.verdensmaalene.dk/maal/11>

<https://www.verdensmaalene.dk/maal/12>

<https://www.verdensmaalene.dk/maal/13>

Lærervejledning – FN's Verdensmål og elektrikerfaget

EUC Sjælland – Grundforløb 1 Elektriker

Lærer: Mipe

Formål med opgaven

Formålet er at styrke elevernes forståelse af bæredygtighed og FN's Verdensmål i relation til elektrikerfaget. Eleverne skal se sammenhængen mellem globalt ansvar og deres fremtidige rolle som faglærte i den grønne omstilling.

Læringsmål

Efter opgaven skal eleverne kunne:

- Forklare udvalgte verdensmål og relatere dem til elektrikerfaget.
- Diskutere hvordan el-tekniske løsninger kan støtte bæredygtig udvikling.
- Samarbejde om at udarbejde og præsentere faglige løsninger.
- Udvide refleksion over eget ansvar i forhold til energi, miljø og arbejdsmiljø.

Forslag til tidsplan

Total tidsforbrug: 4–6 lektioner

Lektion 1: Introduktion til FN's Verdensmål og elektrikerens rolle i den grønne omstilling.

Lektion 2-3: Gruppearbejde – eleverne arbejder med deres tildelte verdensmål, besvarer spørgsmål og forbereder fremlæggelse.

Lektion 4: Fremlæggelser for klassen og fælles opsamling.

Evt. Lektion 5-6: Forlængelse, hvis eleverne skal producere PowerPoint, plakat eller video.

Evaluerings- og vurderingskriterier

Eleverne vurderes på både deres skriftlige og mundtlige arbejde. Det anbefales at give feedback frem for karakter. Fokusér på faglig refleksion, samarbejde og forståelse af bæredygtighed.

Vurderingspunkter:

- Forståelse af det valgte verdensmål.
- Relevante koblinger til elektrikerfaget.
- Faglig præcision og brug af el-tekniske begreber.
- Engagement og samarbejde i gruppen.
- Fremlæggelsens klarhed og kreativitet.

Differentiering

For at imødekomme forskelle i elevernes niveau kan du:

- Lade stærke elever arbejde med tekniske løsninger (fx beregning af energiforbrug, styringsteknik).
- Lade elever med behov for støtte fokusere på forståelse og eksempler fra hverdagen.
- Bruge billedmateriale, videoer eller virksomhedsbesøg som inspiration.

- Inddrage erhvervseksempler – fx elbil-ladestandere, solcelleanlæg, intelligent belysning.
- Lade eleverne vælge præsentationsform (PowerPoint, plakat, mundtligt oplæg).

Integration i undervisningen

Opgaven kan kobles til temaer i grundforløbet som:

- Energi og installationsteknik
- Miljø og sikkerhed
- Samfund og teknologi
- Innovation og projektarbejde

Her er FN's 17 Verdensmål for bæredygtig udvikling

"Afskaffe alle former for fattigdom i hele verden"

FN ønsker at udrydde ekstrem fattigdom på verdensplan inden år 2030. Antallet af mennesker, der lever i ekstrem fattigdom, falder konstant, og siden 1990 er antallet af ekstremt fattige halveret. På trods af det faldende antal, levede 731 millioner mennesker stadig under fattigdomsgrænsen i 2015. Man skelner mellem ekstrem fattigdom og relativ fattigdom.

Ekstrem fattigdom indebærer, at man ikke får dækket de grundlæggende behov som mad, tøj, hus, adgang til grunduddannelse og primære sundhedsydelser. Grænsen for ekstrem fattigdom er ifølge Verdensbanken på 1,9 amerikanske dollar (ca. 12 danske kroner) om dagen.

Relativ fattigdom er fattigdom set i forhold til størstedelen af befolkningen i et land. Grænsen for relativ fattigdom fastsættes gennem en national fattigdomsgrænse.

Fattigdom er altså mere end blot mangel på indtægt og materielle goder.

Fattigdom indebærer også:

- Sult og fejlnæring
- Mangel på uddannelse og sundhedsydelser
- Diskriminering og ekskludering
- Begrænset mulighed til at påvirke politiske beslutninger

Bekæmpelsen af fattigdom er et spørgsmål om at give folk muligheder, samtidig med at dække deres helt basale behov for overlevelse. For at bekæmpe fattigdom er økonomisk vækst, jævn fordeling af goder og flere arbejdspladser altså essentielt.

"Stoppe sult, opnå fødevarerikkerhed og forbedret ernæring, samt fremme bæredygtigt landbrug"

En stor del af jordens befolkning under sult, fejlnæring og manglende adgang til føde. I 2016 var omkring 815 millioner mennesker ramt af sult, mens næsten 2 milliarder oplever manglende fødevarerikkerhed i perioder. Fødevarerikkerhed handler om at have adgang til tilstrækkelig nærende mad for at leve et aktivt og sundt liv. Selv om antallet mennesker, der lever i kronisk sult, fortsat er højt, er andelen faldet fra 23,3 procent i 1990-92 til 12,9 procent i 2014-2016. Samtidig ser vi også en hurtig nedbrydning af jorden, ferskvand, hav, skov og biodiversitet.

Klimaforandringer lægger endnu mere pres på de ressourcer, vi er afhængige af, og øger risikoen for naturkatastrofer som tørke og oversvømmelser. For landbrugsdelen vil for eksempel en svækket kornproduktion have både lokale og globale konsekvenser. Der vil være mindre adgang til mad der, hvor majs dyrkes, og priserne vil stige på verdensplan. Det er derfor på tide at nytænke måden hvorpå vi dyrker, fordeler og bruger vores mad. Hvis vi gør det på den rigtige måde, vil landbrug, skov og hav blive kilder til næringsrig mad til alle, samt en vigtig indtægtskilde for mange. Med en bæredygtig tilgang til vores ressourcer, vil vi altså kunne skabe global fødevarerikkerhed og bekæmpe sult.

"Sikre et sundt liv for alle og fremme trivsel for alle aldersgrupper"

At alle kan leve et aktivt og sundt liv, er en forudsætning for at opnå bæredygtig udvikling. Global sundhed og trivsel indebærer først og fremmest, at flere har adgang til rent vand og gode sanitetsforhold. Igen er det helt basale behov, der er tale om, men lige nu mangler 844 millioner mennesker adgang til sikre vandforsyninger. Adgang til sikre vandforsyninger og bedre sanitetsforhold betyder, at færre bliver smittet af sygdomme som malaria, tuberkulose, polio og HIV/AIDS. Samtidig er tilgangen til vacciner essentiel. Fx har vacciner mod mæslinger hindret mindst 15,6 millioner dødsfald siden år 2000. Dette viser hvor vigtigt det er, at alle har tilgang på vacciner mod børnesygdomme.

Der er allerede gjort store fremskridt i arbejdet for at øge den forventede levealder samt mindske mødre- og børnedødeligheden i verden, men det kræver fortsat en massiv indsats frem til 2030. En af de største udfordringer er at tage sig af de mindste. Små børn er afhængige af god ernæring, rent vand, adgang til sundhedspleje, bolig og omsorg fra voksne til at overleve og udvikle sig. Mere end 1 milliard børn i verden mangler mindst en af disse faktorer.

"Sikre alle lige adgang til kvalitetsuddannelse og fremme alles muligheder for livslang læring"

En god uddannelse er grundlaget for at forbedre menneskers liv. Derfor skal drenge og piger have lige adgang til uddannelse af god kvalitet, og den skal være gratis. Andelen af børn i verden, der går i skole, er øget helt enormt, og fremgangen er særligt stor i forhold til piger og kvinder. Næsten lige så mange piger som drenge begynder i skole, men mange slutter skolen før 8. klasse. Her er især piger sårbare.

Der har også været en kæmpe forbedring af grundlæggende læse- og skrivefærdigheder. Alligevel er der fortsat et stort antal børn såvel som voksne, der ikke kan læse og skrive. Den vigtigste faktor, i forhold til adgang til skole og læring, er fattigdom. Børn, der kommer fra bedre økonomiske kår, går oftere i skole, end børn der lever i fattigdom. Børn, som bor i byerne, går også oftere i skole end børn, som bor i landdistrikterne.

"Opnå ligestilling mellem kønnene og styrke kvinders og pigers rettigheder og muligheder"

Ligestilling er en menneskeret. Det handler om at give begge køn lige rettigheder og muligheder til at bestemme over eget liv. Kvinders tilgang til uddannelse, sundhedsydelser, arbejde og juridiske rettigheder er nødvendige for at skabe udvikling i et land.

Langt flere piger går i skole nu i forhold til år 2000, og de fleste udviklingslande har nået målet om at skabe mere ligestilling i både primære og sekundære skoler samt på de videregående uddannelser. Uddannede kvinder har større valgfrihed, når det kommer til ægteskab, arbejdsliv samt hvornår og hvor ofte de får børn. De har flere økonomiske muligheder, og de har bedre muligheder for at deltage og påvirke samfundet. Lige adgang til uddannelse er derfor afgørende, når det kommer til ligestilling.

Mange steder i verden bliver kvinder dog fortsat anset som mindre værd end mænd og behandlet derefter. På trods af øget ligestilling på flere områder, oplever piger og kvinder stadig udbredt diskrimination og vold i alle dele af verden. Særligt koncepter som tvangsægteskab, menneskehandel og omskæring af kvinder har enorme konsekvenser for piger og kvinders liv.

"Sikre, bæredygtig adgang og forvaltning af vand og sanitet for alle"

For at opnå bæredygtig udvikling skal alle have adgang til rent vand og gode sanitære forhold. Mængden af ferskvand på vores planet er rigelig, men dårlig økonomi og manglende infrastruktur forhindrer ofte tilgangen dertil.

Der er gjort store fremskridt i arbejdet på at sikre adgang til toiletter for alle, men udviklingen er gået for langsomt. Millioner af mennesker dør hvert år af sygdomme, de får, fordi de ikke har adgang til rent vand og ordentlige toiletforhold. Rent vand er essentielt, når det kommer til at mindske dødelighed som følge af sygdomme.

Vandmangel og dårlige sanitetsforhold har også en negativ virkning på fødevarer sikkerheden, uddannelsesmuligheder og valgfrihed for fattige familier. Tørke påvirker især de fattigste lande, og fører til endnu mere sult og fejlernæring blandt befolkningen. I 2050 forventes det, at 1 ud af 4 mennesker vil leve i et land med kronisk eller tilbagevendende vandmangel, hvis ikke vi tager affære.

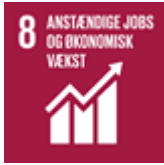

"Sikre, at alle har adgang til pålidelig, bæredygtig og moderne energi, til en overkommelig pris"

Adgang til energi står i centrum af næsten alle udfordringer og muligheder vi møder i dag. Det kan dreje sig om arbejde, sikkerhed, klimaændringer, madproduktion eller muligheder for øget indtægt.

Energi er den største bidragsyder til klimaændringer, gennem udslip af CO₂ og andre klimagasser. Løsningen er fornybar og bæredygtig energi som vandkraft, vindkraft og solkraft. Brugen af denne type energi vil mindske udslip af klimagasser, og dermed reducere den negative indvirkning på klimaet.

1 ud af 5 mennesker mangler i dag adgang til strøm. FN arbejder for, at alle skal have adgang til moderne energi, og at energiforbruget skal blive mere effektivt og vedvarende.

"Fremme vedvarende, inklusiv og bæredygtig økonomisk vækst, fuld og produktiv beskæftigelse samt anstændigt arbejde til alle"

Omtrent halvdelen af verdens befolkning tjener så lidt, at ikke de kan leve af deres løn. Økonomisk vækst og nye arbejdspladser gennem anstændigt arbejde er en forudsætning for bæredygtig udvikling.

Et af delmålene siger, at de fattigste lande skal have en årlig vækst i BNP på mindst 7 %. Samtidig ser vi, at økonomisk vækst bliver ujævnt fordelt blandt befolkningen i mange lande. Derfor er det ikke længere nok at have som mål, at et land skal blive rigere. Hvis målet er at udrydde fattigdom, må man sikre, at alle mennesker har et anstændigt arbejde. At skabe arbejdspladser af god kvalitet er en af de største udfordringer for alle lande frem til 2030.

Anstændigt arbejde indebærer:

- arbejde som er produktivt
- arbejde som giver en retfærdig indtægt
- sikkerhed på arbejdspladsen
- social beskyttelse til familier

Vedvarende økonomisk vækst kræver, at der skabes job til folk samtidig med, at der tages vare på miljøet. Jobmuligheder og anstændige arbejdsforhold er vigtigt for alle aldersgrupper. Unge mennesker er specielt sårbare i forhold til arbejdsløshed.

"Bygge robust infrastruktur, fremme inklusiv og bæredygtig industrialisering og understøtte innovation"

Investeringer i transport, vandingssystemer, energi og informationsteknologi er helt afgørende for at skabe en bæredygtig udvikling.

Infrastruktur er en underliggende struktur, som skal være på plads for at et samfund kan fungere. Eksempler på dette er veje, lufthavne, jernbaner, strømforsyninger, vand- og kloaksystemer og bredbånd. Infrastruktur er en forudsætning for øget vækst og produktivitet, samt forbedringer af uddannelse og sundhedspleje.

Industriell udvikling, gennemført på en inkluderende og miljøvenlig måde, er den vigtigste kilde til øget indkomst. Desuden kan det danne grundlag for en forbedret levestandard. Teknologi og innovation kan bidrage til at løse miljømæssige udfordringer, som følger udbygningen af infrastruktur.

"Reducere ulighed i og mellem lande"

Økonomisk vækst har bidraget til at flere lande er blevet rigere, men dette fører ikke automatisk til mindre fattigdom. Vi skal reducere uligheder i og mellem lande, for at kunne skabe bæredygtig udvikling. Internationalt er der gjort en enorm indsats for at afskaffe fattigdom. I de mindst udviklede lande, har der været en betydelig reduktion i ekstrem fattigdom. Samtidig øges forskellene mellem indbyggerne både i rige og fattige lande. Det er både ulighed i indkomst og formue, og adgang til eksempelvis sundhed og uddannelse. Kampen mod ulighed handler ikke kun om retfærdighed. Mere lighed vil også bidrage til økonomisk vækst og udvikling.

For at reducere uligheden i de forskellige lande har FN's medlemslande forpligtet sig til at sørge for, at de fattigste 40 % af befolkningen skal opnå en større stigning i indkomst end gennemsnittet i befolkningen. Fattigdom og ulighed er en kilde til social- og politisk uro. Efter den finansielle krise i slutningen af 2000'erne har dette været meget synligt i de fleste regioner, herunder Europa. En retfærdig fordeling af et lands ressourcer er altså nødvendig for at reducere fattigdom og skabe stabile samfund.

"Gøre byer, lokalsamfund og bosættelser inkluderende, sikre, robuste og bæredygtige"

Verden urbaniseres i en fart vi aldrig har set magen til. Mere end halvdelen af verdens befolkning bor i dag i byer, og antallet kommer fortsat til at stige. Byerne fungerer som smeltedigler fulde af ideer, handel, kultur, videnskab og socialt samspil. Samtidig står byerne for 75 procent af alle klimagasudslip og store slumområder hindrer gode levevilkår.

Yderligere 2.5 milliarder mennesker vil flytte til byer inden 2050. Urbanisering skaber både store muligheder og udfordringer. På den ene side sørger byer for at mennesker kan leve gode liv og udvikle sig både økonomisk og socialt, og på den anden side skaber de miljø- og klimaproblemer.

Mange byers befolkningstal vokser hurtigere end antallet af arbejdspladser og boliger. Dette fører til udviklingen af slumområder med dårlige boligforhold og manglende arbejdspladser til indbyggerne. I de kommende år vil slumområderne huse størstedelen af verdens fattige.

"Sikre bæredygtigt forbrug og produktionsformer"

Bærekraftigt forbrug og produktion handler om at gøre mere med færre ressourcer.

Bæredygtig produktion indebærer at mindske ressourceforbrug, miljødelæggelse og klimagasudslip, når man producerer. På længere sigt vil dette føre til økonomisk vækst, begrænse klimaændringer, og øge livskvaliteten for mennesker på jorden. For at presse virksomheder til at producere mere bæredygtigt, kan stater blandt andet indføre love og afgifter, samt investere i mere miljøvenlig teknologi.

I dag forbruger vi mere, end hvad der er miljømæssigt bæredygtigt. For at sikre gode levevilkår for nuværende og fremtidige generationer, må hver enkel forbruger også tage ansvar. Man kan fx gøre sit forbrug mere bæredygtigt ved at undgå madspild, spise lokale råvarer og købe genbrug.

”Handle hurtigt for at bekæmpe klimaforandringer og deres konsekvenser”

Klimaændringer er et globalt spørgsmål og kender ingen landegrænser. Derfor må vi også finde globale løsninger. Ud over reducering og oplagring af CO₂, skal der satses endnu mere på fornybar energi og anden ren energi.

Forskerne i FN’s klimapanel mener, at to graders temperaturøgning er grænsen for, hvad naturen kan tåle. Stiger temperaturen mere end det, vil klimaændringerne blive ukontrollerbare. På klimatopmødet i Paris i 2015 blev verdens ledere derfor enige om en ny aftale, der forpligter landene til at gøre alt, hvad de kan, for at temperaturen ikke stiger med mere end to grader.

”Bevare og sikre bæredygtig brug af verdens have og deres ressourcer”

Det er verdenshavene – deres temperatur, kemi, strømninger og liv – der driver de globale systemer, som gør det muligt for mennesker at leve på jorden. Regn, drikkevand, vejret, klimaet, meget af vores mad, og endda luften, vi indånder, er reguleret af havet.

Den maritime industri er afgørende for at imødekomme den stigende efterspørgsel af fødevarer, energi og medicin i fremtiden. Samtidig tilbyder havet også muligheder for nye arbejdspladser og økonomisk vækst.

I dag er en stor del af verdens have belastede af forurening, overfiskeri og ødelæggelse af rev. At tage sig af havene er en fælles udfordring og et fælles ansvar, som både kræver globale løsninger samt regional- og lokal opfølgning.

”Beskytte, genoprette og støtte bæredygtig brug af økosystemer på land, fremme bæredygtigt skovbrug, bekæmpe ørkendannelse, standse udpining af jorden og tab af biodiversitet”

Skov dækker 30 procent af jordens overflade. Skoven giver mad og ly, bekæmper klimaændringer, tager sig af den biologiske mangfoldighed, og er hjem til mange indfødte grupper. Over 80 procent af alle dyr, planter og insekter som lever på land, bor i skoven. 1,6 milliarder mennesker har skoven som sit levebrød. Skovrydning og ørkendannelse er store udfordringer, når det gælder om at skabe en bæredygtig udvikling. De mennesker, der er afhængige af skovene, er også mere udsatte for fattigdom.

2,6 milliarder mennesker får deres indkomst direkte fra landbruget, men over 50 procent af alle arealer, der anvendes til dyrkning, er udsat for forringelse af jorden.

” Retfærdighed og stærke institutioner. Støtte fredelige og inkluderende samfund. Give alle adgang til retssikkerhed og opbygge effektive, ansvarlige og inddragende institutioner på alle niveauer”

At sikre international fred og sikkerhed har altid været FN’s hovedopgave. Derfor er mål 16 viet til at skabe fredelige og inkluderende samfund. Fred er en forudsætning for at skabe bæredygtig udvikling. Under konflikter mister mange tilgang til offentlige tjenester, samtidig med at det er vanskeligt at drive stærke statslige institutioner under konflikter. Når eksempelvis retsvæsenet i et land fungerer dårligt, går det ud over menneskers retssikkerhed. Svage institutioner gør det også vanskeligere at stoppe korruption, bestikkelser og skatteunddragelser. Dette hæmmer den økonomiske vækst i et land og frarøver mennesker retten til grundlæggende velfærdsydelser.

”Revitalisere det globale partnerskab for bæredygtig udvikling og styrke midlerne til at nå målene”

For at verdensmålene skal lykkes, er det nødvendigt med nye og stærke partnerskaber. Regeringer, virksomheder og civilsamfundet må arbejde sammen for at opnå en bæredygtig udvikling.

Verdensmålene skal fungere som en fælles, global retning og prioriteret indsats de næste 15 år. Erfaringerne fra 2015-målene viste, at denne type målrettet indsats virker, og derfor skal finansieringen af målene på plads hurtigst muligt.

Der skal investeres langsigtet i ren energi, infrastruktur, transport og informationsteknologi - særligt i udviklingslande. Der er et enormt potentiale i, at erhvervslivet involverer sig, og at de nationale myndigheder fremlægger en klar strategi for de gode samarbejder og bæredygtige mekanismer til kontrol og sikkerhed for partnerskaber.

Samtidig skal de rigeste lande bidrage med finansieringen. Det er målet, at de såkaldte "udviklede" lande skal bruge mindst 0,7 procent af BNI på bistand.

I juli 2015 på konferencen Financing for Development i Addis Ababa, Etiopien, blev FN's medlemslande enige om en fælles finansieringsplan for målene. Derudover blev der lagt vægt på, at bistand ikke er nok til at skabe udvikling.

Ydermere er det vigtigt, at lande i fællesskab lægger vægt på:

- Finansiell åbenhed og gennemsigtighed
- Skat
- Bæredygtige investeringer
- Etisk handel
- Ansvarlige lån
- Menneskerettigheder
- Ligestilling

FN's Verdensmål og elektrikerfaget

EUC Sjælland – Lærer: Mipe

Uddannelse: Grundforløb 1 – Elektriker

Opgavetype: Skriftlig og mundtlig kombination

FN's 17 Verdensmål handler om at skabe en mere bæredygtig fremtid for alle. Som elektriker spiller du en vigtig rolle i den grønne omstilling – du arbejder med energi, teknologi og løsninger, der påvirker både miljø, mennesker og samfund.

I denne opgave skal du undersøge seks udvalgte verdensmål, som har særlig betydning for elektrikerfaget: mål 7, 8, 9, 11, 12 og 13.

Sådan arbejder du med opgaven

1. Du arbejder i grupper (2-4 personer). Hver gruppe får tildelt ét verdensmål.
2. I skal undersøge, hvad målet handler om, og hvordan det relaterer sig til elektrikerfaget.
3. I skal skrive korte svar på spørgsmålene nedenfor og forberede en kort fremlæggelse (5 min) for klassen.
4. I må gerne bruge billeder, PowerPoint eller plakater i jeres fremlæggelse.

Mål 7 – Bæredygtig energi

- • Hvordan kan elektrikere bidrage til at spare energi i boliger og virksomheder?
- • Hvilke teknologier kan bruges til at producere grøn strøm (fx solceller, vindenergi)?
- • Hvad betyder 'energieffektivitet', og hvordan arbejder man med det som elektriker?
- • Kender du eksempler på energirenovering i din hverdag eller praktik?

Skriv jeres svar her:

Mål 8 – Anstændige jobs og økonomisk vækst

- • Hvordan kan grøn teknologi skabe nye job for elektrikere?
- • Hvad betyder 'anstændigt arbejde' i forhold til løn, sikkerhed og arbejdsmiljø?
- • Hvordan kan man som lærling bidrage til et godt arbejdsmiljø?
- • Hvorfor er det vigtigt, at vækst sker på en bæredygtig måde?

Skriv jeres svar her:

Mål 9 – Industri, innovation og infrastruktur

- • Hvad betyder innovation i el-branchen?
- • Hvordan kan nye teknologier gøre samfundet mere bæredygtigt?
- • Hvilke nye arbejdsområder opstår for elektrikere med fx elbiler og automatisering?
- • Hvilke typer installationer kan gøre en bygning 'smart'?

Skriv jeres svar her:

Mål 11 – Bæredygtige byer og lokalsamfund

- • Hvordan kan byer gøres mere bæredygtige med el-teknik?
- • Hvad betyder 'intelligent belysning', og hvor bruges det?
- • Hvordan kan man som elektriker bidrage til tryghed og lavt energiforbrug i byer?
- • Kender du eksempler fra dit lokalområde?

Skriv jeres svar her:

Mål 12 – Ansvarligt forbrug og produktion

- • Hvordan kan elektrikere arbejde med genbrug og affaldssortering?
- • Hvorfor er det vigtigt at vælge energivenlige produkter?
- • Hvordan kan man undgå spild på byggepladsen?
- • Kan man tænke bæredygtighed ind allerede i planlægningsfasen?

Skriv jeres svar her:

Mål 13 – Klimaindsats

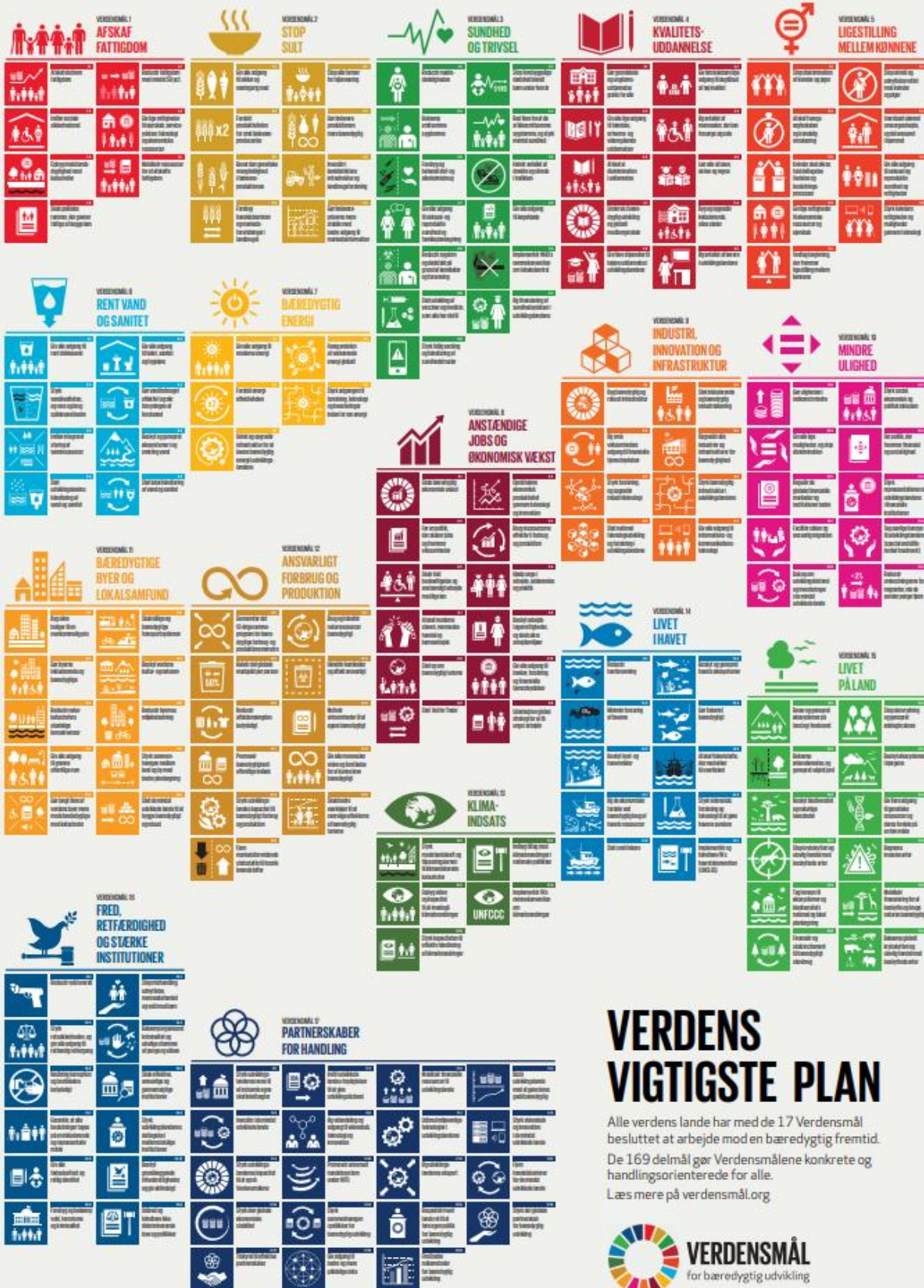
- • Hvordan kan elektricitet hjælpe med at reducere CO₂-udslip?
- • Hvilken rolle spiller elektrikerens i den grønne omstilling?
- • Hvad kan du som individ gøre for at mindske dit klimaaftryk?
- • Hvordan kan virksomheder i el-branchen blive mere klimavenlige?

Skriv jeres svar her:

Fælles refleksion

1. Hvilket verdensmål synes I passer bedst til elektrikerfaget – og hvorfor?
2. Hvad kan I som lærlinge konkret gøre for at arbejde mere bæredygtigt?
3. Hvordan tror I, elektrikerfaget vil ændre sig i takt med den grønne omstilling?

VERDENS VIGTIGSTE PLAN

Alle verdens lande har med de 17 Verdensmål besluttet at arbejde mod en bæredygtig fremtid. De 169 delmål gør Verdensmålene konkrete og handlingsorienterede for alle. Læs mere på verdensmål.org

